

GREMO MI PO SVOJE (2010, 92 min., 35 mm) **7+**

MIHA HOČEVAR (Slovenija, 1963–)

Povzetek vsebine

Na taborniških počitnicah v alpski dolini v objemu gora se idilično taborniško življenje, s klasično rutino nedolžnega goljufanja starešin, majhnih prekrškov in duhovitih potegavščin v družbi govoreče papige, prične zapletati, ko se v bližino naseli dekliški športno-umetniški tabor. Fantom po začetnem zmrdovanju nad dekletki kmalu začnejo nagajati hormoni; zasnujejo se prve simpatije in ljubezenski prebliski, vzplamti pa tudi tradicionalno taborniško rivalstvo s potegavščinami nočnih akcij in prestižnih tekmovanj. V slednjem si starešina tabornikov v pretirani zagnanosti poškoduje nogo in mora nato med okrevanjem mirovati, zato postaja vse bolj nergav in nejevoljen. Zaradi njegovega odnosa se skupina tabornikov upre: sami se odpravijo na pohod v divjino, vse globlje v gorski svet, kjer preživijo dve noči in povzročijo skrbi vodstvu tabora. Vendar pa jih »reševalna ekspedicija« uspe pripeljati nazaj, kjer se jeza starešine počasi unese, zato jim dovoli izvesti skupinski ples z dekletki, ki ga je prej prepovedal.

Beseda o režiserju

Miha Hočevar je s svojim izbornim opusom mladinskih filmskih del nemara najzaslužnejši, da se je ta nekoč nadvse uspešen žanr slovenskega filma znova uveljavil in postal eno pomembnih žarišč izgradnje filmske kulture mladih. Hočevar vse od celovečernega prvenca *Jebiga* (2000) ustvarjalno energijo posveča mladim v različnih obdobjih in situacijah odraščanja. Njegovi mladinski celovečerci – *Na planincah* (2003), *Distorzija* (2009) in *Gremo mi po svoje* (2010) z nadaljevanjem *Gremo mi po svoje 2* (2013) – odražajo izjemno senzibilnost za mlade, njihove probleme, medsebojna razmerja in odnose s starejšimi; vse pa preveva režiserjev pretanjen občutek za humor, ki je dosegel vrhunec v taborniški komediji *Gremo mi po svoje*.

Izhodišča za obravnavo

Mladinska komedija *Gremo mi po svoje* je ena največjih uspešnic slovenske kinematografije, ki je lahko predstavljala konkurenco svetovnim veleuspešnicam in ovrgla znano prepričanje, da domačih filmov nihče ne gleda. Režiser sam film opredeli takole: »Vsem razumljiva gladka in napeta zgodba, ki nevsiljivo, med avanturo in humorjem, pove še kaj več. O življenju, tekmovanju, ljubezni, naravi. Celovečerni film, ki bo vsem sodelujočim v ponos, otrokom in odraslim gledalcem pa v užitek in zadovoljstvo.« Pričujoča misel nudi odlično izhodišče za vpogled v temeljne poudarke filma.

Za uspešno realizacijo žanrskega filma je pomembno zadostiti tistim prvinam, ki posamezni žanr odločilno opredeljujejo. Kadar imamo opraviti z žanrsko kombinacijo, pa se število teh predpogojev

občutno poveča. *Gremo mi po svoje* lahko obravnavamo kot akcijsko oziroma pustolovsko komedijo, kar pomeni, da je poleg vidikov humorja pomemben tudi delež akcije, vse pa se mora združiti v prepričljivo, razumljivo in uravnoteženo celoto. To Hočevarju vsekakor uspeva s spretnim združevanjem obeh osnovnih zahtev. Pri tem je nadvse pomembna tudi zasnova pripovednega vzdušja, ki brez odvečnih zastranitev nosi temeljne pomenske silnice.

Humorne elemente filma poleg bolj ali manj izvernih domislic, ki temeljijo na praktičnih izkušnjah iz taborniškega življenja, nadgrajuje uspešna kombinacija zvezdniškega igralca v vlogi starešine in mladih nastopajočih brez igralskih izkušenj. Notranja dinamika njihovih odnosov predstavlja netivo duhovitosti, s katero nam na nevsiljiv način na ustnice privabljajo nasmeh, mestoma pa nas privedejo tudi do krohota.

Pustolovske vidike filma prepričljivo vodi filmska dramaturgija, ki s stopnjevanjem napetosti v kombinaciji elementov gorske divjine in skrivnostnosti gozdov uspeva pričarati vzdušje nelagodja, strahu in nevarnosti, kar vznemirljivo simbolizira nesrečni pripetljaj s papigo in sokolom. Z dogajanjem v visokogorju se film na svojstven način poklanja tudi največji slovenski gorski otroško-mladinski trilogiji Kekcev, ob tem pa ga odlikuje še izjemen režiserjev občutek za snemanje naravnih idiličnosti.

V takšni sestavljenki je odločujoče, da dinamika odnosov in pripetljajev poteka v območju verjetnosti in verodostojnosti doživljanja odraščajoče mladine, kar s svojo negotovostjo, zadregami, neodločnostjo na eni strani in na drugi s preveliko samozaverovanostjo, pretencioznostjo in ambicioznostjo že samo na sebi predstavlja območje smešnih zapletov, nesoglasij in sporov ter njihovih razrešitev. Zato mora imeti režiser mladinskega filma izjemen posluš za mladega človeka, četudi je zgodba filma povsem neodvisna od realnosti ali dejanskega dogajanja.

Smernice za pogovor

Izhodiščna motivacija pogovora je zagotovo primerjanje lastnih izkušenj učencev in dijakov, ki sodelujejo v taborniški ali sorodni dejavnosti s filmskimi prizori in situacijami.

V pogovoru skušamo izpostaviti tiste vidike filma, ki so ključni za njegovo humorno noto na eni strani, na drugi pa tiste, ki najodločilneje opredeljujejo njegov pustolovski, avanturistični pridih.

Glede na zasedbo ključnih filmskih vlog se pogovorimo o vprašanju, ali v filmu prevladujejo kolektivni protagonisti ali pa je večji poudarek na posameznih, individualnih filmskih likih.

Pomemben poudarek filma nosi zasnova ženskih in moških filmskih protagonistov, zato se pogovorimo o ključnih značajskih potezah in prepričljivosti zasnove najvidnejših filmskih oseb obeh spolov.

Ključna nosilna figura filma je taborniški starešina, ki ga upodobi eden najbolj znanih in priljubljenih slovenskih filmskih in gledaliških igralcev Jurij Zrnec. Skušajmo razčleniti njegovo vlogo in si predstavljati, ali bi določene situacije delovale enako duhovito, tudi če jih ne bi odigral on.

Dodatne dejavnosti

Film *Gremo mi po svoje* lahko primerjamo z njegovim nadaljevanjem oziroma drugim delom in raziščemo njune sorodnosti ter razlike; lahko pa skušamo tudi ovrednotiti ali primerjati kakovost posameznih uporabljenih filmskih prvin.

Film lahko primerjamo tudi z nekaterimi drugimi domačimi mladinskimi uspešnicami (tako iz preteklosti kakor sodobnosti) ter skušamo poiskati in utemeljiti njihove skupne točke, pa tudi opozoriti na temeljne razlike.

Učenci ali dijaki, ki se sami ukvarjajo s katero od skupinskih dejavnosti življenja v naravi in z naravo, lahko pripravijo svojo interpretacijo ali analizo filma na podlagi lastnih praktičnih izkušenj.

Dobrodošlo je srečanje z gosti, zastopniki naravovarstvenih, okoljskih in sorodnih organizacij ali gibanj, s katerimi se lahko pogovorimo o pomenu in vrednosti sožitja z naravo, ki bi ga morali spoznati že v mladih letih.

Pripravil dr. Andrej Šprah, Slovenska kinoteka